

Sveriges landbrugsminister, Ingemund Bengtsson, der er ansvarlig for de svenske forberedelser af konferencen, udtrykte håb om, at der måtte blive oprettet et centralt organ i FN — helst en intergubernemental komité — for koordinering af FN's virksomhed på miljøområdet. Også hr. Bengtsson omtalte muligheden af oprettelsen af en særlig miljøfond. Han forestillede sig, at ovennævnte komité skulle opstille retningslinierne for anvendelsen af fondens midler. Endelig kom han ind på spørgsmålet om, hvilke lande der skulle indbydes til at deltage i konferencen. Denne sag var blevet drøftet under de seneste to generalforsamlinger, uden at det var lykkedes at nå til enighed. Sovjetunionen, de øvrige østeuropæiske lande og nogle udviklingslande havde krævet, at „alle lande“ — herunder Østtyskland — skulle indbydes. Vestlandene havde heroverfor fastholdt, at kun lande, der var medlemmer af FN, særorganisationerne og IAEA, skulle indbydes, hvilket ville indebære, at Forbundsrepublikken Tyskland men ikke Østtyskland ville blive inviteret. Hr. Bengtsson appellerede til de interesserede lande om at nå til enighed i denne sag. Han understregede i denne forbindelse, at Sverige fastholdt, at konferencen burde afholdes på guvernementalt plan, og at man ville modsætte sig forsøg på at give konferencen en lavere status. Baggrunden for denne udtalelse var, at en miljøkonference, der blev afholdt i ECE-regie i foråret 1971, og som oprindeligt var planlagt som en konference på guvernementalt plan, i sidste øjeblik var blevet ændret til et ekspertsymposium på grund af Tysklandsproblematikken.

III. Debatten.

Brasilien, der var det første udviklingsland, der deltog i debatten, gav i et omhyggeligt forberedt indlæg udtryk for følgende synspunkter: Der var en fundamental modsætning mellem udviklingslandenes interesse i økonomisk udvikling og industrilandenes interesse for miljøproblemernes løsning. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger var en luksus, som udviklingslandene ikke kunne tillade sig, og som de iøvrigt ikke havde særligt brug for. Udviklingslandenes miljøproblemer var først og fremmest en følge af fattigdom og ville blive lettet ved forholdsreg-

ler til fremskyndelse af disse landes økonomiske udvikling. Det var således så godt som udelukkende de industrialiserede lande, der var berørt af og ansvarlige for miljøproblemerne, og det var derfor også disse lande, der måtte bære ansvaret for deres løsning. Industrilandene måtte sikre, at deres bestræbelser på at forbedre de menneskelige omgivelser ikke på nogen måde skadede udviklingslandenes interesser og måtte derfor garantere, at omkostningerne ved gennemførelsen af deres miljøforanstaltninger ikke blev overført til udviklingslandene ved handelsmæssige, finansielle eller teknologiske manipulationer. Det kunne heller ikke tolereres, at princippet om udviklingslandenes suveræne ret til at bestemme over udnyttelsen af deres naturgivne ressourcer blev krænket på internationalt plan under påberåbelse af økologiske argumenter. De udviklede lande måtte iøvrigt yde finansiell bistand til løsning af udviklingslandenes miljøproblemer udover de rammer, der var fastlagt i strategien for FN's 2. udviklingsår.

De latinamerikanske indlæg fulgte i vidt omfang den linie, der var blevet anlagt af Brasilien. Afrikanske og asiatiske lande fremhævede også betydningen af, at spørgsmålet om løsningen af udviklingslandenes særlige miljøproblemer fik en fremtrædende plads på dagsordenen for Stockholm-konferencen men indtog dog generelt set en væsentlig mere positiv holdning til konferencens almindelige sigte end Brasilien.

Danmark afgav et indlæg (bilag 14) i hvilket der udtryktes tilfredshed med den voksende forståelse for miljøproblemerne. Det oplystes, at den danske regering for nylig havde oprettet et særligt ministerium for forureningskontrol, og at den i overensstemmelse med generalforsamlingens anbefaling havde nedsat en nationalkomité med den hovedopgave at sprede oplysning om konferencen og at fremme dens formål. Indlægget drejede sig iøvrigt overvejende om havforurening. Der udtryktes støtte til en tanke, der havde været rejst under forberedelsesarbejdet om vedtagelse af en verdensomspændende aftale om kontrol med de stoffer, der udkastes i havet. Det oplystes, at de lande, der havde tiltrådt den nordøstatlantiske fiskerikonvention, under et møde i Oslo i oktober 1971 var nået til enighed om et udkast